

การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติตนในระยะคลอดระหว่างมารดาที่ได้รับคำแนะนำ
ก่อนคลอดกับมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำ

นางสาวสุลี รอยคนเท

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
006128

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2521

i 18081630

๕

A Comparative Study of Practices of Mothers Between Attending
and Not Attending On The Prenatal Teaching

Miss Sulee Royconta

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Nursing Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติคนในระบอบคณาธิปไตยระหว่างมารคาที่ได้รับ
คำแนะนำก่อนคลอคกับมารคาที่ไม่ได้รับคำแนะนำ

โดย

นางสาวสุลี ร้อยคงศา

แผนกวิชา

พยาบาลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุประภัสร์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณพรัตน์ นลาพิบูลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอทกานนท์)

1๓๖๕ ธงชัยกุล
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขาวดี รางชัยกุล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

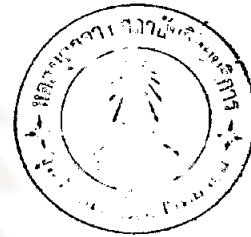
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบวิธีปฏิบัติตนในระยะลอคระหว่างมารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนลอคกับมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำ

ชื่อ นิสิต นางสาวสุสี ร้อยคงพท

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โอบทานนท์

แผนกวิชา พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

การศึกษารั้่งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลของการให้คำแนะนำในระยะก่อนลอคระหว่างมารดาที่ได้รับคำแนะนำกับมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างในการปฏิบัติตนของมารดาในกลุ่มตัวอย่าง ประชวรกรตัวอย่างที่ใดศึกษาเป็นมารดาที่มารับบริการในคลินิกฝากครรภ์ โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองคือมารดาที่ได้รับคำแนะนำและมีแผนวิธีปฏิบัติตนเพื่อนำไปใช้ในระยะลอคจากผู้วิจัย จำนวน 20 คน ส่วนกลุ่มควบคุมอีก 20 คน นั้นเป็นมารดาซึ่งได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลตามปกติ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากมารดาในระยะลอค ทั้งสองกลุ่มนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวกลางเลขคณิตโดยใช้อัตราส่วนวิกฤต (t - Test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนการเกิดภาวะแทรกซ้อนของกลุ่มตัวอย่างโดยทดสอบค่าซี (Z - Test)

ผลการวิจัย

1. มารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนลอคและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำมีพฤติกรรมในระยะลอคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สนองสมมติฐานที่ว่า มารดาซึ่งได้รับคำแนะนำก่อนลอคและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำจะมีพฤติกรรมในระยะลอคแตกต่างกัน

2. จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนการเกิดภาวะแทรกซ้อนใน ระยะคลอด โดยทดสอบค่า Z (Z - Test) พบว่า

ก. สัดส่วนของมารดาที่ได้รับบริการรับฝากหรือยาทำให้หมกความรู้อีกใน ระยะคลอดระหว่างมารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สัดส่วนของทารกแรกเกิดที่มีอาการนิคปกติ และสัดส่วนของทารกแรกเกิดที่มีคะแนนแอปการต่ำ (ต่ำกว่า 7) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สนองสมมติฐานที่ว่ามารดาซึ่งได้รับคำแนะนำก่อนคลอดและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำจะมีสัดส่วนการเกิดภาวะแทรกซ้อนเกี่ยวกับความท้องการยาระงับปวด อาการนิคปกติของทารกแรกเกิด และคะแนนแอปการของทารกแรกเกิดจะแตกต่างกัน

ข. สัดส่วนการเกิดภาวะแทรกซ้อนเกี่ยวกับการคลอดล่าช้าและการฉีกขาดของช่องคลอด ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การวิจัยครั้งนี้ไม่สนองสมมติฐานที่ว่า มารดาซึ่งได้รับคำแนะนำก่อนคลอดและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำจะมีภาวะแทรกซ้อนเกี่ยวกับระยะเวลาในการคลอด (การคลอดล่าช้า) และการฉีกขาดของช่องคลอดแตกต่างกัน

3. มารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดมีความคิดเห็นต่อการคลอดครั้งปัจจุบันไปในทางบวกมากกว่ามารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนองตามสมมติฐานที่ว่ามารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดและมารดาที่ไม่ได้รับคำแนะนำจะมีความคิดเห็นต่อการคลอดครั้งปัจจุบันแตกต่างกัน

4. มารดาที่ได้รับคำแนะนำก่อนคลอดส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเริ่มให้คำแนะนำก่อนคลอดตั้งแต่ระยะแรก ๆ ของการตั้งครรภ์ แก่สตรีมีครรภ์ทุกคนที่สนใจ และมารดาทุกคนต้องการให้สามีของตนเข้ารับฟังคำแนะนำก่อนคลอด

Thesis Title A Comparative Study of Practices of Mothers
 Between Attending and Not Attending on the
 Prenatal Teaching

Name Miss Sulee Royconta

Thesis Advisor Assistant Professor Pranom Othanganont

Department Nursing Education

Academic Year 1978

ABSTRACT

The purposes of this experimental study was to compare the results of prenatal teaching between attending and not attending mothers.

The sample size of the study were 40 pregnant women who attended prenatal clinic at the Bhumiphon Adulayadej Hospital. The sample were divided into two groups, experimental and control group. The experimental group was the pregnant woman who attended on prenatal teaching, the control group was not. The data were statistically analyzed and the difference between means were test with the oritical ratio (t - Test) and the difference between two proportions were test with Z - Test.

The results of this experimental study were summarized as the following :

1. There is a statistically significant difference in behavior on the period of labor in both groups at the .01 level. The result indicated that the hypothesis was accepted :

2. The test between two proportions revealed that

a. There is a statistically significant difference between the proportions of the samples concerning the analgesics or anesthetics usage in both groups at the .01 level. And the proportions concerning newborn's condition and APGAR SCORES were significant difference at the .05 level. The study accepted the hypothesis.

b. There is not a statistically significant difference between the proportions of the samples concerning the length of labor and the degree of birth passage laceration at the .05 level, so the hypotheses were rejected.

3. The opinions of the sample about this parturition were statistically significant difference at the .01 level. The hypothesis was accepted.

4. The experimental group gave suggestions about prenatal teaching that it should start in the early period of pregnancy and they were also recommended that their husband should be with than on prenatal class.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประนอม โสทนานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้เอกสารและหนังสือที่เป็นประโยชน์ในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวดี รางษ์กุล ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล และได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นอกจากนี้ยังได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากเจ้าหน้าที่ทุกท่านในโรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงรัตน์ บุญน่านุรักษ์ ที่กรุณาให้ยืมหนังสือเพื่อใช้ประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณ คุณประสิทธิ์ รัตนสุทธิกุล ที่กรุณาช่วยเหลือในการจัดทำอุปกรณ์การสอน และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุลี รอยกมลทา

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๒
หน้า

บทกัณฑ์ภาษาไทย	๗
บทกัณฑ์ภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๑๑
รายการตารางประกอบ	๑๒

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
	ปัญหา	4
	สมมติฐาน	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	ประโยชน์ที่จะได้จาก การวิจัย	6
	ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย	7
	ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	7
	ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	7
2	วรรณกรรมและงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง	12
	ความเจ็บปวดในระยะคลอด	12
	การเปลี่ยนแปลงของกล้ามเนื้อคลอดในระยะคลอด	15
	ความทนทานต่อการเจ็บปวด	17
	การตอบสนองต่อความเจ็บปวด	18

	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงต่อความเจ็บป่วยกับทฤษฎี	
	ของความเจ็บป่วย	19
	การบรรเทาความเจ็บป่วยในระยะคลอด	20
	การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3	วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	38
	การเลือกตัวอย่างประชากร	38
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
	การดำเนินการทดลอง	45
	การรวบรวมข้อมูล	46
	การวิเคราะห์ข้อมูล	47
	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	50
4	ผลการวิจัย	54
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	70
	ผลการวิจัย	73
	การอภิปรายผล	75
	ขอเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	84
ภาคผนวก	93
	ก. การวิเคราะห์ข้อมูล	94
	ข. รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	113
	ค. ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม	116

บทที่

ณ

หน้า

ง - 1 คู่มือปฏิบัติคนสำหรับมารดาในระยะคลอด 125

ง - 2 บันทึกการสอนเรื่อง * การเตรียมตัวเพื่อการคลอด ... 150

ประวัติ 200

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ	39
2	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ในระยะคลอดของมารดากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	56
3	สรุปเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรม ในระยะคลอดของมารดากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	59
4	เปรียบเทียบสัดส่วนการเกิดภาวะแทรกซ้อนในระยะคลอด ระหว่างมารดากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	60
5	มารดากลุ่มตัวอย่างที่แสดงความวิตกกังวลต่อการคลอดครั้งปัจจุบัน แยกตามความวิตกกังวลเห็นรายชื่อ	61
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนความวิตกกังวลเห็นเฉลี่ย ของมารดากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	64
7	เปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลเห็นเฉลี่ยโดยส่วนรวมของมารดา ที่มีต่อการคลอดครั้งปัจจุบันระหว่างมารดากลุ่มทดลองและกลุ่ม ควบคุม	66
8	ข้อเสนอแนะของมารดากลุ่มทดลองเกี่ยวกับระยะเวลาที่ควร เริ่มให้คำแนะนำก่อนคลอด	67
9	ข้อเสนอแนะของมารดากลุ่มทดลองเกี่ยวกับกลุ่มสตรีที่ควรได้รับ คำแนะนำก่อนคลอด	68
10	ข้อเสนอแนะของมารดากลุ่มทดลองเกี่ยวกับการให้สามีเข้าร่วมฟัง คำแนะนำก่อนคลอด	69